

Joanna Jasińska

ZMIANY w organizacjach

sprawne zarządzanie, sytuacje kryzysowe
i warunki osiągnięcia sukcesu

RECENZENT

prof. zw. dr hab. Janusz Soboń

OPRACOWANIE REDAKCYJNE I KOREKTA

Jolanta Sierakowska

PROJEKT OKŁADKI, SKŁAD I ŁAMANIE

Wydawnictwo FREL

© Copyright by Wydawnictwo FREL, Warszawa 2015

ISBN 978-83-64691-09-6 – wersja drukowana

ISBN 978-83-64691-10-2 – (e-book) PDF

OBJĘTOŚĆ

35 arkuszy wydawniczych

ZAMÓWIENIA

Wydawnictwo FREL

www.wydawnictwo.frel.pl

e-mail: wydawnictwo@frel.pl

Spis treści

Wstęp	7
-----------------	---

Rozdział 1

Zmiana jako podstawowe pojęcie w charakterystyce warunków funkcjonowania organizacji	13
1.1. Interpretacja pojęcia „zmiana” i charakterystyka pojęć bliskoznacznych	13
1.1.1. Definicje zmiany	13
1.1.2. Pojęcia bliskoznaczne zmianie	15
1.2. Typologie zmian	26
1.3. Źródła i strategie zmian	33

Rozdział 2

Zarządzanie zmianami w organizacji	41
2.1. Pojęcie zarządzania zmianami	41
2.2. Koncepcje struktury procesu zarządzania zmianami	44
2.3. Podstawowe podejścia w zarządzaniu zmianami	55
2.3.1. Podejście diagnostyczne	55
2.3.2. Podejście prognostyczne	58
2.4. Wybrane modele badania potencjału organizacji na potrzeby zarządzania zmianami	59
2.5. Uczestnicy procesu zarządzania zmianami	61
2.5.1. Rola człowieka w procesie zmian	61
2.5.2. Opór wobec zmian i jego źródła	67
2.6. Znaczenie kultury organizacyjnej w procesie zarządzania zmianą	80
2.6.1. Pojęcie i składniki kultury organizacyjnej	81

2.6.2. Funkcje kultury organizacyjnej w zarządzaniu zmianami	89
2.6.3. Adaptacja kultury organizacyjnej w zarządzaniu zmianami	91
2.7. Miejsce i rola wiedzy w zarządzaniu zmianami	95
2.7.1. Wiedza w świetle zarządzania zmianami	95
2.7.2. Struktura procesu przepływu wiedzy a zmiany w organizacji	97
2.8. Znaczenie komunikacji społecznej w zarządzaniu zmianami	101
2.8.1. Charakterystyka procesu komunikacji w zarządzaniu zmianami	101
2.8.2. Bariery komunikacji	108
2.9. Rola kadry kierowniczej w zarządzaniu zmianami	111
2.9.1. Podstawowe funkcje kadry kierowniczej w procesie zarządzania zmianami	111
2.9.2. Zakres uczestnictwa kadry kierowniczej w zarządzaniu zmianami	121
2.9.3. Czynniki adaptacji kadry kierowniczej do zmian	125
2.10. Doradztwo jako forma wspomagania zewnętrznego procesu zarządzania zmianami	127
2.11. Problem czasu w zarządzaniu zmianami	134
2.12. Zarządzanie zmianami w kontekście globalizacji	136

Rozdział 3

Zmiany w organizacji i kryzysy mogące wynikać z ich wdrożenia	141
3.1. Zarządzanie w organizacji	141
3.1.1. Pojęcie, funkcje i cechy sprawnego zarządzania	153
3.1.2. Funkcjonowanie oraz struktura organizacji	160
3.1.3. Menedżer i jego zadania w organizacji	182
3.2. Kryzys w rozwoju organizacji	205
3.2.1. Niepewność i ryzyko w działalności gospodarczej	206
3.2.2. Zmiany i sytuacje kryzysowe w cyklu życia przedsiębiorstwa	219
3.2.3. Pojęcie, cechy, funkcje i typy zjawiska kryzysu	221
3.2.4. Przyczyny i przebieg kryzysu	231
3.3. Systemy wczesnego ostrzegania w przedsiębiorstwach	240
3.3.1. Przyczyny kryzysu na drodze do upadłości przedsiębiorstwa	241
3.3.2. Klasyfikacja metod prognozowania upadłości przedsiębiorstw	252
3.3.3. Źródła danych finansowych do badania kondycji przedsiębiorstwa	255
3.3.4. Wady i zalety stosowania punktowej oceny zdolności finansowej przedsiębiorstwa	277
3.4. Informacyjne podstawy pokonywania kryzysu	291
3.4.1. Strategie zarządzania organizacją w kryzysie	293
3.4.2. Identyfikacja uwarunkowań wyborów strategicznych	301
3.4.3. Pozycja konkurencyjna organizacji	304
3.4.4. Opcje strategiczne i kryteria wyboru	310
3.5. Warunki osiągnięcia sukcesu	328

3.5.1. Przyczynowo-skutkowe uwarunkowania sukcesu	328
3.5.2. Organizacja wewnętrzna przedsiębiorstwa	336
3.5.3. Specyficzność motywowania personelu w sytuacjach kryzysowych	357

Rozdział 4

Publiczne jednostki opieki zdrowotnej w Polsce jako obszar wymaganych

zmian	371
4.1. Podstawowe pojęcia związane z opieką zdrowotną	372
4.1.1. Organizacje w opiece zdrowotnej	385
4.2. Opieka zdrowotna w Polsce – historia zmian	395
4.2.1. Zmiany systemowe w latach 1945–1989	395
4.2.2. Opieka zdrowotna w okresie transformacji (1989–1999)	402
4.2.3. Opieka zdrowotna w świetle ustawy o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym	409
4.2.4. Sektor prywatny w systemie opieki zdrowotnej	425
4.2.5. Zmiany w kontekście Narodowego Funduszu Zdrowia	438
4.3. Kadra kierownicza publicznych placówek opieki zdrowotnej jako uczestnik zmian	443
4.3.1. Kierownik jako agent zmian organizacji opieki zdrowotnej	443
4.3.2. Oczekiwania w stosunku do kierownika-agenta zmian a zadania realizowane przez niego w rzeczywistości	460
4.4. Systemy oceny jakości funkcjonowania jednostek opieki zdrowotnej	467
4.4.1. Zewnętrzne systemy jakości w opiece zdrowotnej jako element zmian	469
4.4.2. Filozofia Total Quality Management jako element reorientacji	473
4.5. Unia Europejska a opieka zdrowotna w Polsce.	480
4.5.1. Kierunki harmonizacji zmian w polskim systemie opieki zdrowotnej	481
4.5.2. Szanse i zagrożenia integracji dla polskich organizacji opieki zdrowotnej	485

Rozdział 5

Kierunki usprawnień zarządzania zmianami w organizacjach opieki

zdrowotnej	489
5.1. Podsumowanie wyników diagnozy zarządzania zmianami w organizacjach opieki zdrowotnej	490
5.2. Propozycje zmian w procesie zarządzania zmianami w organizacjach opieki zdrowotnej	496

Zakończenie	503
------------------------------	------------

Bibliografia	507
Literatura przedmiotu	507
Akty prawne i inne	539
Strony internetowe	541
Spis tabel, rysunków i wykresów	543
Spis tabel	543
Spis rysunków	544
Spis wykresów	546